

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR XI

SARAJEVO, 21. 11. 2019.

BROJ / NUMBER: 10.2.2

GODIŠNJI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD ZA FEDERACIJU BiH, 2018. GODINA DOHODOVNI PRISTUP

ANNUAL GROSS DOMESTIC PRODUCT FOR THE FEDERATION OF BiH, 2018 INCOME APPROACH

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Obračun Bruto domaćeg proizvoda (BDP) po dohodovnom pristupu je urađen prema konceptu međunarodne metodologije Evropski/Europski sistem računa 2010 (ESA 2010).

Podaci su obračunati u tekućim cijenama i iskazani po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010, koja je usklađena sa evropskom/europskom klasifikacijom djelatnosti NACE Rev. 2, a poslovni subjekti su grupisani prema sjedištu i pretežnoj djelatnosti (organizacioni princip).

Procjene statističkog praćenja neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti uključene su u obračun bruto domaćeg proizvoda, osim ilegalnih aktivnosti.

U području L - Poslovanje nekretninama, uključena je vrijednost imputirane rente, koja predstavlja usluge korištenja stambenih zgrada nastanjenih njihovim vlasnicima.

Definicije

Bruto domaći proizvod po dohodovnom pristupu se sastoji od kategorija primarnog dohotka (sredstva zaposlenih i bruto poslovni višak/mješoviti dohodak) koje rezidentne proizvodne jedinice i pojedinci primaju u procesu proizvodnje dobara i usluga. Da bi se dobio BDP u tržišnim cijenama dodani su svi porezi na proizvodnju, a oduzete su sve subvencije na proizvodnju.

Bruto dodana vrijednost jednaka je zbiru sredstava zaposlenih, ostalih poreza na proizvodnju umanjnih za ostale subvencije na proizvodnju, bruto poslovnog viška i bruto mješovitog dohotka.

Porezi na proizvode su porezi koji se plaćaju po proizvedenom ili proslijeđenom dobru i usluzi. Ovi porezi obuhvataju porez na dodanu vrijednost, akcize, carine, porez na igre na sreću (osim poreza na dobitke od igara na sreću) i boravišnu taksu/pristojbu.

NOTES ON METHODOLOGY

Calculation of Gross domestic product (GDP) by income approach has been done according to the concept of international methodology European System of Accounts 2010 (ESA 2010).

Data has been calculated at current prices and given by sections of Classification of Activity, which is harmonized with European Classification of Activity NACE Rev. 2. Business entities were grouped regarding to the main activity and headquarter (organisational principle).

Non-observed economy (NOE) estimations have been included in calculating the Gross domestic product, with the exception of illegal activities.

Estimated value of imputed rental data have been included in section L - Real estate activities and refers to the services for owner-occupied dwellings.

Definition

Gross domestic product by the income approach consists of the primary income categories (compensation of employees and gross operating surplus/mixed income) which resident production units and individuals receive in the process of production of goods and services. In order to obtain GDP at market prices, the value of all taxes on production is added and the value of all subsidies on production is deducted.

Gross value added equals to the sum of compensation of employees, other taxes on production less other subsidies on production, gross operating surplus and gross mixed income.

Taxes on products are taxes paid on produced or delivered good and service. These taxes consist value added tax (VAT), excises, duties, taxes on lotteries, gambling and betting (other than those on winnings) and tax on overnight stays.

Ostali porezi na proizvodnju obuhvataju sve poreze koji mogu teretiti poslovne subjekte zbog angažovanja u proizvodnji, neovisno o količini ili vrijednosti proizvedenih ili prodatih dobara i usluga (porez na firmu, naknade za zaštitu okoliša, porezi i naknade za upotrebu fiksne aktive, naknade za koncesije i licence).

Subvencije na proizvode su tekuća nepovratna plaćanja države tržišnim proizvođačima namijenjena za proizvodni proces preduzeća/poduzeća, za prodaju i izvoz proizvoda.

Ostale subvencije na proizvodnju predstavljaju subvencije koje se ne iskazuju po jedinici proizvoda ili usluge, kao što su: subvencioniranje plata i naknada zaposlenih, subvencioniranje kamata i sl.

Sredstva zaposlenih obuhvataju sva primanja zaposlenih u novcu i naturi, koja su zaposleni primili kao naknadu za svoj rad, sve doprinose na ime socijalnog osiguranja zaposlenih (doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenih), kao i porez na dohodak.

Bruto poslovni višak je rezidualna kategorija dodane vrijednosti po djelatnostima, koja se dobije kada se bruto dodana vrijednost umanjuje za sredstva zaposlenih i neto ostale poreze na proizvodnju (od ostalih poreza na proizvodnju oduzmu se ostale subvencije na proizvodnju).

Bruto mješoviti dohodak je alternativni izraz za poslovni višak neinkorporiranih preduzeća/poduzeća u vlasništvu domaćinstava/kućanstava, jer za njih nije moguće razdvojiti naknade po osnovu vlasništva od naknada po osnovu rada.

Potrošnja fiksnog kapitala predstavlja vrijednost stalnih sredstava koja se u procesu proizvodnje prenese na nove proizvode i usluge u toku/tijeku obračunskog perioda.

Neto poslovni višak/Neto mješoviti dohodak se izračunava kada se bruto poslovni višak/bruto mješoviti dohodak umanjuje za potrošnju fiksnog kapitala.

Other taxes on production consist of all taxes that business entities incur as a result of engaging in production, independently of the quantity or value of the goods and services produced or sold (tax on firm, environmental fees, taxes on the use of fixed assets, fees for concessions and licences).

Subsidies on products are current unrequited payments of general government to market producers, provided for the production process of enterprises, for the sale and export of products.

Other subsidies on production are subsidies which are not recorded by unit of product or service, such as: subsidies on wages and salaries of employees, subsidies on the interests etc.

Compensation of employees includes all remunerations to employees, both in cash or in kind, that the employees received as compensation for their work, all employees' and employers' social contributions, as well as income tax.

Gross operating surplus is a residual category of gross value added by the activities that remains after reducing the gross value added by compensation of employees and net other taxes on production (subsidies on production have been subtracted from other taxes on production).

Gross mixed income is an alternative term for the operating surplus of unincorporated enterprises owned by households, in which it is not possible to distinguish capital incomes from labour incomes.

Consumption of fixed capital is the value of fixed assets that is transferred to new products and services in the production process during the accounting period.

Net operating surplus/Net mixed income is calculated as gross operating surplus/gross mixed income minus consumption of fixed capital.

Tabela 1. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD I DOHODOVNE KOMPONENTE, TEKUĆE CIJENE
GROSS DOMESTIC PRODUCT AND INCOME COMPONENTS, CURRENT PRICES

	Vrijednost, hilj. KM Value, 000 KM		Struktura Structure %		
	2017	2018	2017	2018	
Bruto domaći proizvod	20.539.696	21.983.507	100,00	100,00	Gross domestic product
Sredstva zaposlenih	9.879.171	10.494.742	48,10	47,74	Compensation of employees
Porezi na proizvode i proizvodnju	3.700.985	3.906.868	18,02	17,77	Taxes on products and production
Porezi na proizvode	3.575.991	3.775.844	17,41	17,18	Taxes on products
Ostali porezi na proizvodnju	124.994	131.024	0,61	0,60	Other taxes on production
Minus: subvencije na proizvode i proizvodnju	116.417	111.854	0,57	0,51	Less: subsidies on products and production
Subvencije na proizvode	116.097	111.059	0,57	0,51	Subsidies on products
Ostale subvencije na proizvodnju	320	795	0,00	0,00	Other subsidies on production
Bruto poslovni višak/miješani dohodak	7.075.957	7.693.751	34,45	35,00	Gross operating surplus/mixed income

1.1 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD U 2018. GODINI, DOHODOVNE KOMPONENTE, STRUKTURA
GROSS DOMESTIC PRODUCT IN 2018, INCOME COMPONENTS, STRUCTURE

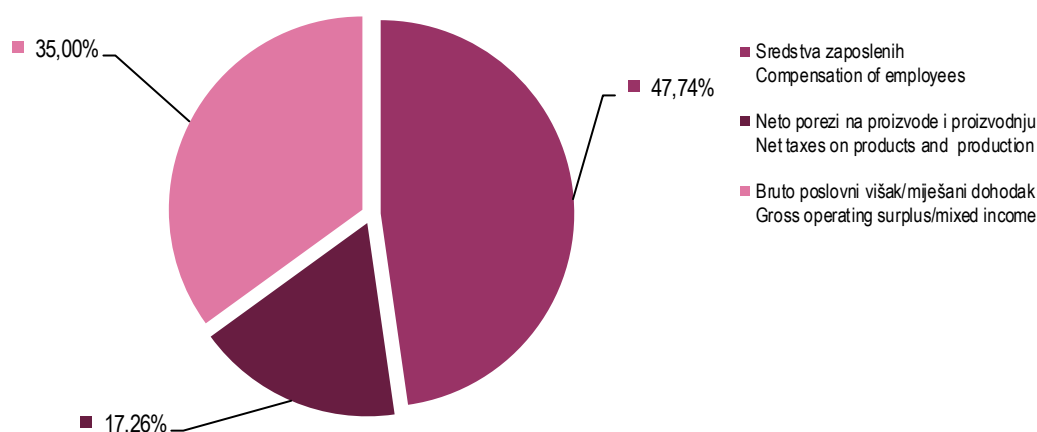

Tabela 2. RAČUN STVARANJA DOHOTKA U 2018. GODINI, TEKUĆE CIJENE
GENERATION OF INCOME ACCOUNT IN 2018, CURRENT PRICES

hilj. KM / 000 KM

Područje djelatnosti	Bruto dodana vrijednost <i>Gross value added</i>	Sredstva zaposlenih <i>Compensation of employees</i>	Neto ostali porezi na proizvodnju <i>Net other taxes on production</i>	Bruto poslovni višak/miješani dohodak <i>Gross operating surplus/mixed income</i>	Potrošnja fiksnog kapitala <i>Consumption of fixed capital</i>	Neto poslovni višak/miješani dohodak <i>Net operating surplus/mixed income</i>	Section of activity
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	956.203	146.824	1.022	808.357	79.932	728.425	A Agriculture, forestry and fishing
B Vađenje ruda i kamena	396.767	342.133	3.817	50.817	77.232	-26.415	B Mining and quarrying
C Prerađivačka industrija	3.109.060	1.671.719	29.004	1.408.337	548.838	859.499	C Manufacturing
D Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	836.779	347.568	7.367	481.844	269.604	212.240	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	239.408	191.225	2.259	45.924	46.157	-233	E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F Građevinarstvo	759.997	410.333	5.996	343.668	104.422	239.246	F Construction
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	3.279.967	1.566.395	29.745	1.683.827	389.235	1.294.592	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Prijevoz i skladištenje	831.209	495.661	6.926	328.622	172.513	156.109	H Transportation and storage
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	488.274	268.882	4.214	215.178	110.399	104.779	I Accommodation and food service activities
J Informacije i komunikacije	897.290	462.531	8.112	426.647	246.472	180.175	J Information and communication
K Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	918.325	444.588	8.137	465.600	67.971	397.629	K Financial and insurance activities
L Poslovanje nekretninama <i>od toga: imputirana renta</i>	1.210.115 978.172	61.544 0	1.451 0	1.147.120 978.172	512.150 425.016	634.970 553.156	L Real estate activities of which: imputed rent
M Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti	634.467	362.862	5.404	266.201	69.196	197.005	M Professional, scientific and technical activities
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	237.359	167.738	1.957	67.664	22.750	44.914	N Administrative and support service activities
O Javna uprava i odbrana/obrana; obavezno/obvezno socijalno osiguranje	1.500.129	1.414.284	2.556	83.289	83.289	0	O Public administration and defence; compulsory social security
P Obrazovanje	979.430	893.991	3.004	82.435	49.832	32.603	P Education
Q Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite/skrbi	1.040.318	914.630	5.518	120.170	83.308	36.862	Q Human health and social work activities
R Umjetnost, zabava i rekreacija	322.801	158.421	2.460	161.920	23.308	138.612	R Arts, entertainment and recreation
S Ostale uslužne djelatnosti	273.045	173.413	1.280	98.352	16.567	81.785	S Other service activities
Ukupno sve djelatnosti	18.910.943	10.494.742	130.229	8.285.972	2.973.175	5.312.797	Total of activities
UFPIM (-)	592.221			592.221		592.221	FISIM (-)
Bruto dodana vrijednost, bazne/bazične cijene	18.318.722	10.494.742	130.229	7.693.751	2.973.175	4.720.576	Gross value added, basic prices
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+)	3.664.785						Taxes on products less subsidies on products (+)
Bruto domaći proizvod (BDP) u tržišnim cijenama	21.983.507						Gross domestic product (GDP) at market prices

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovara: Doc. dr. Emir Kremić, direktor
Person responsible: Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremili: Odsjek za statistiku nacionalnih računa
Prepared by: National Accounts Department

Molimo korisnike da prilikom korištenja podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet